

metodičkom konstruiranju kalupa za injekcijsko prešanje. U svakoj od faza razvoja otpreska i odgovarajućega kalupa rabljena su suvremena pomagala i postupci koji unaprijeđuju proces razvoja, smanjuju mogućnost nastanka grešaka pri razvoju i podižu razinu kvalitete proizvoda. Riječ je o uporabi računala i odgovarajućih programa za modeliranje, računalnu simulaciju, primjeni postupaka brze proizvodnje prototipova itd.

Zahvala / Acknowledgement

Autori zahvaljuju tvrtkama: Alati-Brezje, Barbarosa d.o.o., Chromos d.d. - Tvornica grafičkih boja, CPSA d.o.o., Končar-Alati d.d., Nomis d.o.o. i SIGA-International d.o.o., koje su svojim angažmanom i donacijama omogućile ostvarenje projekta opisanoga u članku, te projektu Povišenje učinkovitosti razvoja i preradbe polimernih proizvoda i programu Od ideje do gotovog proizvoda koje financira Ministarstvo znanosti, obra-

zovanja i športa Republike Hrvatske. Autori zahvaljuju Ministarstvu na financijskoj potpori.

Literatura / References

1. *Prospektni materijal - Terluran (ABS)*, BASF, 2006.
2. Čatić, I.: *Izmjena topline u kalupima za injekcijsko prešanje plastomera*, Društvo plastičara i gumaraca, Zagreb, 1985.
3. Gebhardt, A.: *Rapid Prototyping*, Carl Hanser Verlag, München, 2003.
4. Godec, D.: *Utjecaj hibridnog kalupa na svojstva injekcijski prešanog plastomernog otpreska*, Doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb, 2005.
5. *OBJET Quadra - Prospektni materijal*, Objet Geometries Ltd, 2002.
6. *Prospektni materijal tvrtke Engel*, 2003.

DOPISIVANJE / CONTACT

Doc. dr. sc. Damir Godec
Sveučilište u Zagrebu
Fakultet strojarstva i brodogradnje
Ivana Lučića 5
HR-10000 Zagreb, Hrvatska / Croatia
E-pošta / E-mail: damir.godec@fsb.hr

VIJESTI

Predstavljena nova norma o društvenoj odgovornosti ISO 26000

Priredila: Gordana BARIĆ

Međunarodna organizacija za normizaciju (ISO) objavila je 1. studenog 2010. u Ženevi novu normu o društvenoj odgovornosti - ISO 26000 (e. *Guidance on social responsibility*).

Normu je pripremila radna skupina ISO/TMB/WG *Social responsibility*, koja se od ideje, nastale na sastanku Odbora za politiku potrošača ISO/COPOLCO (e. *Committee on consumer policy*) održanome još 2001. godine pa sve do konačne realizacije u 2010. godini brinula za vrlo opsežno i široko područje koje norma obuhvaća. Vodstvo radne skupine dodijeljeno je SIS-u (Švedska) i ABNT-u (Brazil), koji su se pokazali dobro izbalansiranim supredsjedajućim timom na ujedinjavanju različitih zahtjeva razvijenoga i nerazvijenog svijeta.

Konkretna rad na tekstu norme počeo je 2005. godine u sklopu radne skupine koja je radila prvi put prema izmijenjenim pravilima za izradu norma. Naime, pokazalo se da postoji velik nerazmjer u pogledu društvene odgovornosti u ovisnosti o ekonomskoj snazi pojedine države ili organizacije. Da bi se dobilo mišljenje svih zainteresiranih skupina u području društvene odgovornosti, stručnjaci koji su se javljali putem nacionalnih normiranih tijela te iz strukovnih organizacija podijeljeni su u šest skupina: industrija, državna uprava, nevladine organizacije,

radništvo, potrošači i ostali (znanost, školstvo...). Vodio se računa o regionalnoj zastupljenosti, dobi i spolu stručnjaka. Na taj se način pokušalo podjednako vrednovati utjecaje različitih sudionika. Problem je, međutim, nastao kada se ispostavilo da sudionici iz industrije i državne uprave, na primjer, imaju mogućnost putovati i dolaziti na sastanke radne skupine, dok oni iz skupina potrošača ili nevladinih organizacija nemaju takvih materijalnih mogućnosti. Stoga je ISO osnovao fondove koji su financijski potpomognuli dolazke i rad stručnjaka iz materijalno inferiornijih skupina i zemalja u razvoju. To je pomoglo postizanju uravnoteženijih rješenja u novoj normi, a postignut je i opći konsenzus u mogućim okvirima današnjice i sveopćih suprotnosti u području društvene odgovornosti u svijetu.

Norma ISO 26000 ne sadržava zahtjeve, već samo smjernice i različite upute kako pristupiti problemu društvene odgovornosti u pojedinim područjima, što znači da se prema ovoj normi ne može certificirati neka tvrtka ili ustanova. Norma je, međutim, upotrebljiva za sve vrste organizacija - za male, srednje ili velike tvrtke, za tijela državne ili lokalne uprave te za profitne i neprofitne organizacije. Također, najavljeno je da će se u roku od tri godine prikupiti sve

primjedbe do kojih bi se došlo u primjeni te norme te izraditi novo izdanje.

ISO predviđa da će norma ISO 26000 pomoći različitim organizacijama u ponašanju na društveno odgovoran način. Organizacije će biti za to osposobljene ako na temelju norme ISO 26000 izrade vlastite radne upute za: sadržaj, nazive i definicije osnovnih pojmova društvene odgovornosti s kojima se organizacija susreće, okružje, trendove i obilježja okružja u kojima se želi biti društveno odgovoran, načela i praksu koji se odnose na društvenu odgovornost, integriranje, implementiranje i promociju društveno odgovornog ponašanja unutar organizacije te područje i posljedice pojedinih mjera društveno odgovornog ponašanja.

Hrvatski zavod za norme osnovao je tehnički odbor HZN/TO 552 - *Društvena odgovornost*, koji je sudjelovao u pripremi norme na međunarodnoj razini i koji će pripremiti prihvaćanje norme ISO 26000 kao hrvatske norme. Norma će biti prihvaćena kao hrvatska norma do kraja 2010. godine u izvorniku, na engleskome jeziku, a njezin prijevod na hrvatski jezik očekuje se potkraj 2011. godine.

www.hzn.hr